

Oppilashuollon suunnitelma

Tyrnävän kunta

Sisältö

<u>1. OPPILASHUOLTO TYRNÄVÄN KUNNASSA</u>	3
<u>1.1. Oppilashuollon määritelmä</u>	4
<u>1.2. Oppilashuoltoa ohjaavat periaatteet ja tavoitteet</u>	4
<u>1.3. Oppilashuollon kokonaisuus</u>	5
<u>1.4. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut</u>	6
<u>1.4.3 Eri toimijoiden vastuut oppilashuollossa</u>	7
<u>1.5. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa</u>	7
<u>2. OPPILASHUOLLON YHTEISÖLLINEN TUKI</u>	8
<u>2.1. Koulukohtainen/esiopetuksen oppilashuoltoryhmä</u>	8
<u>2.2. Ennaltaehkäisevä oppilashuolto</u>	8
<u>2.1.1. Lapset puheeksi –menetelmä</u>	10
<u>3. OPPILASHUOLLON YKSILÖKOHTAINEN TUKI</u>	11
<u>3.1. Oppilaskohtainen monialainen asiantuntijaryhmä</u>	11
<u>3.2. Oppilashuoltokertomus</u>	11
<u>3.2.1. Arkistointi ja tietojen luovuttaminen</u>	12
<u>3.2.2. Henkilötietojen käsittely, salassapito ja tietojen luovuttaminen</u>	12
<u>3.3. Ruokavaliot ja lääkehoito</u>	13
<u>3.4. Oppilashuollon järjestäminen erityistilanteissa</u>	14
<u>3.5. Puuttumisen malli käyttäytymisen ongelmassa perusopetuksessa</u>	15
<u>3.6. Poissaolojen seuraaminen perusopetuksessa</u>	16
<u>3.7. Päihteiden käytön ehkäiseminen</u>	18
<u>3.8. Lastensuojeluilmoituksen tekeminen</u>	18
<u>4. TURVALLISUUDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN KOULUYHTEISÖSSÄ</u>	19
<u>4.1. Järjestyssäännöt hyvinvoinnin lähtökohtana</u>	19
<u>4.2. Koulumatkojen turvallisuus</u>	20
<u>4.3. Suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä</u>	20
<u>4.3.1. KiVa Koulu</u>	21
<u>4.4. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa</u>	22
<u>5. OPPILASHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURAAMINEN</u>	23
<u>6. KOULUKOHTAISET JA ESIOPETUKSEN OPPILASHUOLLON JÄRJESTÄMISEEN LIITTYVÄT ASIAT</u>	23

1. OPPILASHUOLTO TYRNÄVÄN KUNNASSA

Tyrnävän kunnan oppilashuoltosuunnitelma on laadittu yhteistyössä kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa. Paikallisella tasolla opiskeluhoollon suunnitelmien kokonaisuus muodostuu kolmesta suunnitelmasta, jotka yhdessä ohjaavat opiskeluhoollon suunnittelua ja toteutusta. Suunnitelmat valmistellaan monialaisessa yhteistyössä.

Suunnitelmat ovat:

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, johon kirjataan opiskeluhoolltoa koskeva osuus,
- Paikalliseen esiopetussuunnitelmaan ja opetussuunnitelmaan sisältyvä kuvaus oppilashuollosta
- Oppilashuoltosuunnitelma jota täydennetään yksiköittäin.

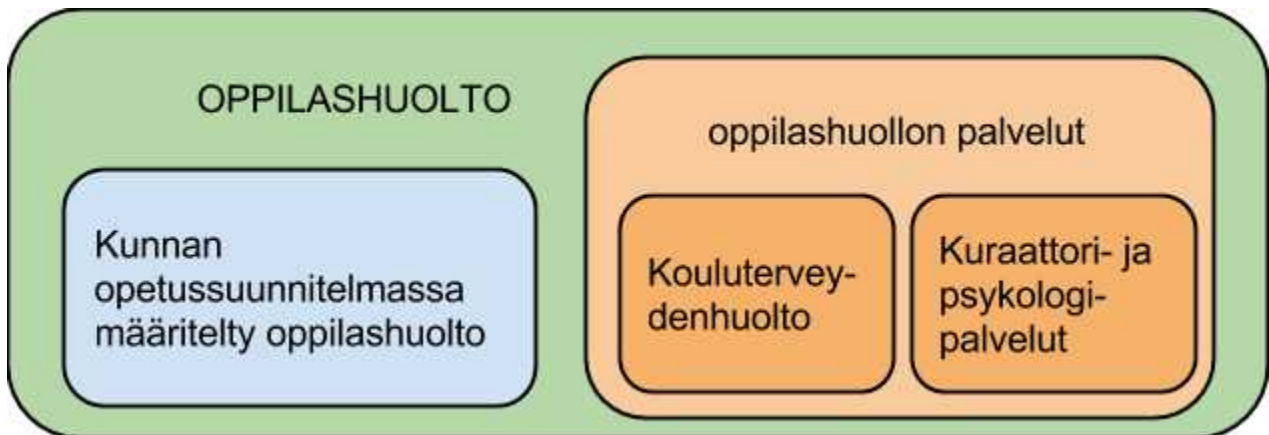
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa määritellään kunnan yleiset toimintatavat ja niiden kehittäminen ennaltaehkäisevän lastensuojelun suhteen. Kunnallisen opetussuunnitelman sisältö oppilashuollon osalta pohjautuu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa esitettyihin periaatteisiin.

Tyrnävän kunnassa on esi- ja perusopetuksen yhteinen oppilashuoltosuunnitelma, joka täydennetään koulukohtaisesti. Esiopetuksella on yhteinen oppilashuoltosuunnitelma. Opiskeluhoollon kokonaisuudessa esiopetuksessa käytetään nimitystä lapsi ja koulussa nimitystä oppilas.

Kuntatason suunnitelman hyväksyy sivistyslautakunta vuoden kuluessa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman hyväksymisestä ja sitä päivitetään tarvittaessa. Koulukohtainen suunnitelma päivitetään vuosittain koulun vuosisuunnitelman yhteydessä. Esiopetuksen suunnitelma päivitetään vuosittain toimintakauden alussa.

1.1. Oppilashuollon määritelmä

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa.

Oppilashuoltoon sisältyvät kunnan opetussuunnitelman mukainen oppilashuolto sekä oppilashuollon palvelut, jotka ovat kouluterveydenhuolto (terveydenhuoltolaki 1326/2001) ja kuraattori- ja psykologipalvelut (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013).

1.2. Oppilashuoltoa ohjaavat periaatteet ja tavoitteet

- Oppilashuoltotyön toteuttamisesta vastaavat kaikki esi- ja perusopetuksen aikuiset.
- Oppilashuoltotyötä suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhteistyössä huoltajien kanssa.
- Huoltajien ja oppilaiden osallisuutta edistetään.

- Ennaltaehkäisevän oppilashuollon toimintakulttuuria vahvistetaan.
- Edistetään myönteisen vuorovaikutuksen ja keskinäisen huolenpidon ilmapiiriä.
- Seurataan ja ylläpidetään koko koulu- ja esiopetus yhteisön hyvinvointia sekä turvallista ja terveellistä kasvuympäristöä.
- Vahvistetaan varhaisen tuen tarpeen tunnistamista, huolen puheeksi ottamista ja tarkoituksenmukaista puuttumista.
- Moniammatillisen asiantuntijaverkoston keskinäisiä toimintatapoja kehitetään.
- Tuetaan avointa ja kaikkia osapuolia kunnioittavaa työskentelytapaa .
- Kehitetään uusia toiminta- ja ratkaisumalleja .

1.3. Oppilashuollon kokonaisuus

Kuvio kunnan oppilashuollon kokonaisuuden organisoinnista.

Oppilashuollon ohjausryhmä

Tyrnävän kunnan oppilashuollon ohjausryhmä vastaa kunnan oppilashuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista.

Ryhmään kuuluvat kunnan Hyvinvointiryhmän edustajina sivistysjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja, johtava lääkäri, sosiaalitoimen palvelupäällikkö sekä lisäksi koulujen ja esiopetuksen oppilashuollon vastaavaksi nimetyt henkilöt, erityisopetuksen koordinaattori, kuraattorien edustaja ja opinto-ohjaaja. Ryhmän ja koollekutsujan nimeää kunnan Hyvinvointiryhmän ehdotuksesta kunnanjohtaja.

Ryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. Ohjausryhmä toimii väylänä esiopetuksen ja koulun käytännön toiminnan ja kunnan johdon ja päätöksenteon välillä. Ohjausryhmän keräämä

tieto yksiköiden oppilashuollon tarpeista kootaan vuosittain kunnan hyvinvointisuunnittelun pohjaksi. Oppilashuollon ohjausryhmä vastaa kunnan oppilashuoltosuunnitelman päivityksistä.

1.4 Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Kunnassa on neljä alaluokkien ja yksi yläluokkien koulu, joiden yhteisoppilasmäärä on n. 1200. Esiopetusta järjestetään kahdella koululla ja päiväkodeissa, esioppilaita on n. 150.

Kouluilla ja esiopetuksessa toimivat oppilashuoltoryhmät, joiden kokoonpano määritellään yksikkökohtaisessa suunnitelmassa. Yksikkökohtaiset suunnitelmat päivitetään vuosittain.

Kunnassa toimii kaksi koulukuraattoria ja kaksi terveyskeskuspsykologia. Kuraattori- ja psykologipalvelujen saatavuus toteutuu laissa määritellyllä tavalla. Alaluokkien kuraattorin työ jakaantuu eri yksiköihin vuosittain sovittavalla tavalla.

Kouluterveydenhoidon ja alle kouluikäisten neuvolaterveydenhoidon toiminta kuvataan kunnan Neuvolatoimintasuunnitelmassa. Laajat terveystarkastukset toteutetaan 1., 5. ja 8. luokan oppilaille. Yhteistyö huoltajien ja opettajien kanssa kuvataan ko. suunnitelmassa. Kunnassa toimii kaksi kouluterveydenhoitajaa ja koululääkäri. Kouluterveydenhoitajan toiminta koululla kuvataan yksikön oppilashuoltosuunnitelmassa.

Kunnan muut terveydenhoitopalvelut ja psykiatristen erikoissairaanhoitajien palvelut ovat tarvittaessa oppilaiden käytössä, psykiatrian erikoislääkäripalvelut on järjestetty ostopalveluna.

1.4.3 Eri toimijoiden vastuut oppilashuollossa

Oppilashuolto on kaikkien esiopetuksen ja koulun toimintaympäristössä työskentelevien ja oppilashuoltopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa. Koulussa ja esiopetuksessa työskentelevä henkilökunta osallistuu päivittäin oppilashuoltotyöhön turvallisina aikuisina. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös muiden toimijoiden kanssa.

Eri toimijoiden vastuut esi- ja perusopetuksen oppilashuollossa kuvataan liitteessä 1.

1.5. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Koulukohtaisesta oppilashuollosta ja sen järjestämisen periaatteista tiedotetaan huoltajia lukuvuosittain päivitettävässä lukuvuositedotteessa. Samoin tiedotetaan oppilashuollosta esiopetuksen osalta. Koulu- ja esiopetusyhteisön tai oppilaiden hyvinvoinnissa havaittuihin huolenaiheisiin etsitään ratkaisuja yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Huoltajia kuullaan esimerkiksi vanhempainilloissa ja vanhempaintoimikunnissa. Oppilaille annetaan mahdollisuus vaikuttaa oppilaan hyvinvointiin liittyviin asioihin ja kouluympäristön viihtyisyyteen muun muassa oppilaskuntatoiminnan kautta.

Yksilökohtainen oppilashuolto toteutetaan aina yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Asiantuntijoiden ja muiden yhteistyötahojen tai oppilaiden läheisten osallistuminen yksilökohtaiseen oppilashuoltoon edellyttää oppilaan tai huoltajan suostumusta. Oppilaan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuisa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti.

2. OPPILASHUOLLON YHTEISÖLLINEN TUKI

2.1. Koulukohtainen/esiopetuksen oppilashuoltoryhmä

Koulukohtainen/esiopetuksen oppilashuoltoryhmä vastaa koulun/esiopetuksen oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Painopiste on ennaltaehkäisevässä työssä ja oppilaiden hyvinvoinnin kehittämisessä. Oppilaiden ja huoltajien osallisuus tulee ottaa huomioon ryhmän kokoonpanossa. Ryhmä arvioi oppilashuollon toimintaa ja tarvetta vuosittain ja välittää tiedon kunnan oppilashuollon ohjausryhmälle.

Koulukohtaista/esiopetuksen oppilashuoltoryhmää johtaa sivistysjohtajan nimeämä henkilö. Oppilashuoltoryhmän kokoonpano ja toimintatavat määritellään yksikkökohtaisessa oppilashuoltosuunnitelmassa ja tiedotetaan vuosisuunnitelmassa.

2.2. Ennaltaehkäisevä oppilashuolto

Oppilashuolto on tärkeä osa esi- ja perusopetuksen toimintakulttuuria. Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään yhteisön ja ryhmien hyvinvointia. Lisäksi huolehditaan toimintaympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä. Oppilashuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko koulu yhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä oppilaiden, huoltajien sekä muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Tavoitteena on hyvinvoiva koulu yhteisö, joka tukee ja edistää jokaisen oppilaan oppimista ja hyvinvointia, ehkäisee ongelmia ja tarjoaa tukea mahdollisimman varhain sekä ennakoii mahdollisia riskejä. Yhteisöllisen oppilashuollon edistäminen kuuluu kaikille koulu yhteisössä työskenteleville osana heidän päivittäistä toimintaansa.

Seuraavaan taulukkoon koottu asioita, jotka kuuluvat ennaltaehkäisevään oppilashuoltotyöhön.

Toimintaperiaatteet	Ryhmien ja luokkien suunnittelu	Varhainen ongelmien tunnistaminen
Myönteisen oppimisilmaston kehittäminen	Ryhmäkoko	Oppimisen ja käyttäytymisen seuranta
Suvaitsevaisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen	Joustavat ryhmittelyt	Tukitoimien nopea käynnistäminen luokassa
Opetusmenetelmien valinta	Eriyttäminen	Poissaolojen seuranta
Yhteistyötaitojen kehittäminen ja tukeminen	Koulunkäynninohjaajien suunnitelmallinen käyttö	Konsultointi huolen herätessä
	Yhteistyö ja tiedonsiirto nivelvaiheissa	Tiedonsiirto nivelvaiheissa

Koulukiusaamisen ehkäisy		
Yhteistyö kotien kanssa	Moniammatillinen seuranta	Muut koulutyötä tukevat asiat
Säännöllinen yhteydenpito kotiin Vanhempaintapaamiset Lapset puheeksi -menetelmä Vanhempien kasvatusvastuu Kodin kasvatustyön tukeminen Tiedotustilaisuudet, luentoillat Vanhempaintoimikunnat	Yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa, kouluvalmiusasiat Yhteistyö neuvolan kanssa Kouluterveystarkastukset Kouluterveyskyselyt Hyvinvointikartoitus Tehokas opintojen ohjaus Ammatinvalinnanohjaus Jatko-opintoihin hakeminen	Oppilaskuntatoiminta Kummi- ja tukioppilastoiminta Aamu- ja iltapäivätoiminta Kerhotoiminta Yhteistyö nuorisotyön kanssa Ennaltaehkäisevä päihdetyö

2.1.1. Lapset puheeksi –menetelmä

Tyrnävän kunnassa on käytössä Lapset puheeksi –menetelmä. Menetelmä on matalan kynnyksen toimintamalli, jonka tavoitteena on tukea lapsen ja nuoren hyvinvointia ja kehitystä, ehkäistä mahdolliset häiriöt, tukea kuntoutusta sekä tunnistaa lapsen arkeen liittyviä haasteita. Menetelmässä nostetaan esiin asioita, jotka lapsen ja nuoren elämässä ovat hyvin eli lähestymistapa muuttuu ongelmakeskeisestä vahvuuskeskeiseksi.

Varhaiskasvatuksessa Lapset puheeksi -menetelmä on käytössä 2- ja 5-vuotiaiden lasten vanhempien kanssa tehtävässä yhteistyössä. Kouluissa vanhemmille tulee tarjota vanhempainvartin yhteydessä Lapset puheeksi –keskustelua 1. ja 7. luokilla. Myös muilla luokka-asteilla keskustelu on toimiva malli vanhempaintapaamisten tueksi. Keskustelua tulee tarjota myös silloin, kun lapsi muuttaa toisesta kunnasta jollekin muulle vuosiluokalle. Lisäksi keskustelu tulee käydä muulloinkin, jos huoltaja sitä pyytää.

Keskustelussa tulee esille sekä vanhempien että opettajan näkemys lapsen arjesta. Keskustelu pohjautuu Lokikirjaan, joka lähetetään kotiin vanhemmille tutustuttavaksi ennen tapaamista.

Lokikirjassa käytetään käsitteitä haavoittuvuus ja vahvuus. Nämä käsitteet tulee selventää vanhemmille.

Jos keskustelussa nousee esiin asioita, joissa lapsi tarvitsee tukea, tehdään keskustelun lopuksi toimintasuunnitelma ja sovitaan uusi tapaaminen. Toisessa keskustelussa katsotaan ovatko toimenpiteet toteutuneet ja onko niistä ollut hyötyä.

Jos lapsi/nuori on edelleen tuen tarpeessa, sovitaan tapaaminen, jossa on mukana tarvittava asiantuntijaryhmä (neuvonpito). Tällöin asia kirjataan myös oppilashuoltokertomukseen.

3. OPPILASHUOLLON YKSILÖKOHTAINEN TUKI

Oppilashuollon suunnitelmassa kuvataan yksilökohtaisen oppilashuollon kokonaisuus, josta ilmenee yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisen tuen toteuttamiseksi.

3.1. Oppilaskohtainen monialainen asiantuntijaryhmä

Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoaa se opetushenkilöstön tai oppilashuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Asiantuntijoiden nimeäminen ryhmän jäseniksi ja muiden yhteistyötahojen tai oppilaiden läheisten osallistuminen ryhmän työskentelyyn edellyttää oppilaan tai huoltajan suostumusta. Oppilaan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä oppilashuollon palveluja.

Oppilashuollon asiantuntijaryhmässä yleisimmin käsiteltävät asiat ovat mm. oppimisen haasteelliset tilanteet, oppimismotivaation puute, kiusaaminen, oppituntien työrauha, mielenterveysongelmat, runsaat poissaolot, koulussa esiintyvä väkivalta, vaikeudet oppilaan kotitilanteessa tai päihteiden käyttöön liittyvät ongelmat.

3.2. Oppilashuoltokertomus

Yksittäistä lasta/oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot oppilashuoltokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat: (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 5 § 2 mom. ja 20 § 1, 3 ja 4 mom.)

- yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot,
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa,
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa,
- asian aihe ja vireille panija,
- oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset,
- toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet,
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma sekä

- toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot.

Oppilashuoltokertomus laaditaan Oppilashuoltokertomus-lomakkeelle, jossa on oppilaskohtainen aloitussivu ja jatkosivu, lomake löytyy kunnan intrasta. Oppilashuoltokertomukset säilytetään päiväkodin/koulun arkistossa esi- ja perusopetuksen ajan ja sen jälkeen arkistoidaan kunnan arkistointisuunnitelman mukaisesti. Oppilashuollon kuraattori laatii oman kertomuksensa kunnan sosiaalitoimessa määritellyllä tavalla.

Jos sivulliselle annetaan oppilashuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 20 § 5 mom)

3.2.1. Arkistointi ja tietojen luovuttaminen

Oppilashuoltokertomukset sekä muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan oppilashuoltorekisteriin. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää edellä mainittua rekisteriä. Oppilashuoltorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 21 § 1 mom. ja 22 § 1 mom.)

Oppilashuoltokertomukseen on oppilaalla ja hänen huoltajallaan tarkistus- ja muutosoikeus niissä rajoissa kuin henkilötietolaissa on säädetty. Anomukset tehdään kirjallisesti rekisterinpitäjälle (Henkilötietolaki 523/1999).

3.2.2. Henkilötietojen käsittely, salassapito ja tietojen luovuttaminen

Henkilötietojen käsittelyssä lähtökohtana on luottamuksellisuus ja yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa.

Oppilashuoltotyössä käsitellään monia oppilasta ja hänen perhettään koskevia tietoja, jotka ovat lainsäädännön mukaan salassa pidettäviä. Salassapidolla tarkoitetaan asiakirjan pitämistä salassa ja kieltoa ilmaista suullisesti eli vaitiolovelvollisuutta sekä kieltoa käyttää salaista tietoa omaksi eduksi tai toisen vahingoksi.

Salassapitovelvollisuus koskee koko päiväkodin/koulun henkilökuntaa ja oppilashuollon henkilöstöä sekä väliaikaisesti päiväkodissa/koulussa toimivia kuten opetusharjoittelijat.

Salassa pidettäviä ovat mm.

- tiedot lasten ja heidän perheenjäsentensä henkilökohtaisista oloista, kuten elintavoista, vapaa-ajan harrastuksista, perhe-elämästä, poliittisesta vakaumuksesta, yksityiselämän piirissä esitetyistä mielipiteistä ja osallistumisesta yhdistystoimintaan
- tiedot taloudellisesta asemasta, terveydentilasta ja vammaisuudesta
- tiedot tehostetun ja erityisen tuen antamisesta sekä tuen antamiseen liittyvät muut tiedot
- oppilashuoltoa koskevat asiakirjat ja niihin sisältyvät tiedot
- tiedot oppilaalle suoritetusta psykologisesta testistä tai soveltuvuuskokeesta

(Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24 §)

3.3 Ruokavaliot ja lääkehoito

Erityisruokavalioista huoltaja toimittaa terveydenhoitajan/lääkärin todistuksen ruokavalion tarpeesta ja sen erityispiirteistä päiväkotiin/kouluun. Opettajan ja tarvittaessa muun henkilökunnan kanssa sovitaan erityisistä tarpeista ruokailun aikataulun (esimerkiksi välipalojen) suhteen.

Päivähoidossa ja koulussa annetaan lääkkeitä yksilöllisen suunnitelman mukaan tai vain erityistilanteissa. Jos oppilaan sairaus vaatii lääkitystä koulupäivän aikana, hänelle laaditaan lääkehoidon suunnitelma yhteistyössä huoltajien, terveydenhuollon asiantuntijoiden, yksikön johdon ja lääkehoitoa toteuttavan henkilön kanssa. Lapsikohtaisessa lääkehoitosuunnitelmassa sovitaan huoltajien kanssa käytänteistä, miten lapsen erityistarpeet huomioidaan päiväkodissa tai koulussa. Lääkehoidon suunnitelma laaditaan lapsen ikä ja kehitystaso huomioon ottaen.

Huoltaja vastaa siitä, että lapsen lääkehoidon tarve ja lääkehoidon kannalta kaikki tarvittava tieto on käytettävissä. Huoltaja vastaa lapsen yksilöllisen lääkkeen toimittamisesta. Huoltaja vastaa myös tiedon siirtämisestä tarvittaessa toiseen kuntaan tai koulutuksen järjestäjälle.

Lomake lääkehoidon suunnitelmaa varten löytyy kunnan intrasta. Tyrnävän kunnan lääkehoitosuunnitelmassa määritellään tarkemmin lääkehoidon periaatteet esiopetuksessa, koulussa sekä aamu- ja iltapäivätoiminnassa. (Lääkehoitosuunnitelma, Tyrnävän kunta 2014)

3.4. Oppilashuollon järjestäminen erityistilanteissa

Jos oppilaalla on opetukseen liittyviä tukitoimia tai erityisiä järjestelyjä, oppilashuollon toteuttamisessa huomioidaan tarpeen mukaan myös oppilaan tukitoimista vastaavat tahot.

Oppilaan osallistuessa sairaalaopetukseen tulee tehdä yhteistyötä sairaalaopetuksen ja oppilaan varsinaisen koulun kesken. Erityisen tärkeää yhteistyö on sairaalaopetukseen ja sieltä takaisin omaan kouluun siirryttäessä.

Kun oppilaalla on päätös opetuksen erityisistä järjestelyistä, oppilashuollon toiminta kuvataan tarvittaessa oppimissuunnitelmassa.

Jos oppilas on saanut kurinpitorangaistuksen tai opetukseen osallistuminen on evätty, huolehditaan tarpeellisen oppilashuollon tuen järjestämisestä erityistilanteen aikana.

3.5. Puuttumisen malli käyttäytymisen ongelmissa perusopetuksessa

<p>KÄYTÖS HERÄTTÄÄ HUOMIOTA</p> <ul style="list-style-type: none">• opettajan ja oppilaan väliset keskustelut, kasvat keskustelut• rangaistukset esim. jälki-istunto
<p>HUOLI HERÄÄ</p> <ul style="list-style-type: none">• opettajan keskustelut huoltajan kanssa• erilaiset rangaistukset• rehtorin/ koulunjohtajan puuttuminen asiaan
<p>HUOLI KASVAA</p> <ul style="list-style-type: none">• käsittely yksilökohtaisessa oppilashuollossa• yhteys lastensuojeluun tarpeen mukaan• kirjallinen varoitus
<p>HUOLI ON TUNTUVA</p> <ul style="list-style-type: none">• koulun sisäiset järjestelyt• pienryhmä, erityisopetus• lastensuojelun tuki tarpeen mukaan
<p>SUURI HUOLI</p> <ul style="list-style-type: none">• oppilas sairauslomalle (lääkärin lähete)• kotiopetusjakso (koulu ja vanhemmat yhteistyössä)• lastensuojelun tuki• määräaikainen erottaminen
<p>ERITTÄIN SUURI HUOLI</p> <ul style="list-style-type: none">• lastensuojelun keinot• psykologisen tai psykiatrisen tuen keinot (sairaalahoito, kuntoutus)

3.6. Poissaolojen seuraaminen perusopetuksessa

Oppilaan hyvinvoinnin tukemiseksi seurataan oppilaan läsnäoloa koulussa. Oppilaiden poissaolot kirjataan luokkakohtaisesti. Poissaolot merkitään Wilma-järjestelmään, johon vanhemmat merkitsevät poissaoloon liittyvän selvityksen.

Jos oppilas jää saapumatta kouluun, on huoltaja velvollinen ilmoittamaan syyn poissaoloon samana päivänä. Jos ilmoitusta ei tule, luokanohjaaja tai -opettaja ottaa yhteyden huoltajaan. Mikäli huoltajaa ei tavoiteta, hänelle voidaan lähettää kirje tai voidaan tehdä kotikäynti.

Muun syyn kuin sairauden vuoksi vanhempien tulee pyytää etukäteen kirjallisesti lupaa koulutyöstä poissaoloon luokanopettajalta/luokanohjaajalta (1-5 pv) tai rehtorilta (yli 5 pv). Tällöin vanhemmat huolehtivat, että oppilaan koulutehtävät ja opiskeltavat asiat poissaoloajalta tulevat suoritettua. Tähän on syytä varautua jo ennen poissaoloaikaa ottamalla selvää tarvittavista tehtävistä ja esimerkiksi poissaolon aikana pidettävien kokeiden suorittamisesta.

Poissaolojen seuranta ja niihin tarttuminen on tärkeää, koska runsaat poissaolot vaikeuttavat oppimista. Toistuvien poissaolojen syyt kannattaa selvittää, sillä esimerkiksi oppimisvaikeudet tai kiusaaminen voivat lisätä poissaoloja. Poissaolojen taustalla saattaa olla myös erilaisia mielenterveysongelmia, joiden hoitaminen on tärkeää koulunkäynnin sujumiseksi. Poissaoloihin voi olla tarpeen puuttua esimerkiksi silloin, kun

- oppilaan keskiarvo on alentunut merkittävästi,
- poissaoloja on yli tietyn määrän tai
- ne kasautuvat toistuvasti samoille päiville/tunneille,
- oppilas myöhästelee runsaasti,
- poissaoloselvitykset ovat puutteellisia tai
- huoltajan nimi on väärennetty.

Huoltajan on myös tiedettävä, mitä luvattomista poissaoloista seuraa.

HUOLEN PORTAAT POISSAOLOJEN SEURANNASSA

DOKUMENTOINTI JA VANHEMPIEN INFORMOINTI kaikissa vaiheissa
HUOLI POISSAOLOISTA HERÄÄ Opettaja keskustelee oppilaan ja huoltajan kanssa.
KARTOITUS JA KONSULTOINTI Jos poissaoloja kertyy alakoulussa 40h tai yläkoulussa 50h/ neljännesvuosi, asia käsitellään kuraattorin kanssa. Tarvittaessa konsultoidaan muita oppilashuollon asiantuntijoita. Tiivis yhteistyö huoltajien kanssa on tärkeää.
TOIMENPITEET Yhteistyö lastensuojelun kanssa Muut mahdolliset toimet esim. viranhaltijapäätös poikkeavista opetusjärjestelyistä Luokan kertaaminen
TUTKINTA Vanhempien kuuleminen, rehtori/koulun- johtaja ja toinen viranhaltija, tarvittaessa rikosilmoitus poliisille (PoL 45§)

3.7. Päihteiden käytön ehkäiseminen

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Laki kieltää tupakanpolton ja tupakkatuotteiden hallussapidon alle 18-vuotiailta. Tupakointi ja tupakkatuotteiden hallussapito koulussa on rangaistavaa. Laki kieltää tupakoinnin koulun alueella. Koulun järjestyssäännöissä määritellään toimenpiteet ongelman ilmetessä.

Jos oppilas polttaa koulun alueella, joko sisätiloissa tai koulun piha-alueella, asiasta ilmoitetaan poliisille ja rikkeestä seuraa sakkorangaistus.

Laki kieltää samoin alkoholin ja muiden päihteiden hallussapidon ja käytön alle 18-vuotiailta. Alkoholin ja muiden päihteiden käyttö ja hallussapito sekä alkoholin ja huumeiden vaikutuksen alaisena koulussa oleminen ovat vakavia rikkeitä. Jos oppilas käyttää päihteitä koulussa, ilmoitetaan siitä aina kotiin ja kouluterveydenhoitajalle sekä tehdään lastensuojeluilmoitus.

Jos oppilas käyttää huumeita koulussa, asiasta ilmoitetaan aina poliisille edellä mainittujen tahojen lisäksi.

3.8. Lastensuojeluilmoituksen tekeminen

Lain mukaan lastensuojeluilmoitus on tehtävä silloin, kun lapsen hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai lapsen oma käyttäytyminen edellyttävät lastensuojelutarpeen selvittämistä.

Syitä huolestua lapsen hyvinvoinnista ovat esimerkiksi:

- lapsi on usein ulkona epätavallisina aikoina tai hänen vaatetuksensa ei usein ole säiden mukainen
- lapsen käyttäytyminen on normaalista poikkeavaa, esimerkiksi hyvin vetäytyvää, apaattista tai yliaggressiivista
- lapsi kertoo päiväkodissa/ koulussa, ettei saa kotona ruokaa

- vanhemmat lyövät lasta
- vanhemmat ovat lapsen seurassa vahvassa humalassa tai huumausaineiden vaikutuksen alaisena
- lapsi on päihtynyt tai huumausaineiden vaikutuksen alaisena

Lastensuojeluilmoituksen tekeminen on tärkeää, jotta lapsiin kohdistuvat laiminlyönnit, heitä uhkaavat vaarat tai heitteillejättö voitaisiin havaita mahdollisimman varhain ja auttaa lasta sekä perhettä.

Ilmoitusvelvollisia ovat sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt, opetustoimen, nuorisotoimen, poliisitoimen ja uskonnollisten yhteisöjen sekä turvapaikan hakijoiden vastaanottotoimintaa, hätäkeskustoimintaa tai koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa harjoittavan yksikön palveluksessa olevat työntekijät sekä näiden toimialueiden luottamustointa hoitavat henkilöt. Ilmoitusvelvollisuus koskee sitä tietoa, jonka henkilö on saanut työssään tai luottamustoimessaan.

Lastensuojelun ilmoitusvelvollisuus sivuuttaa lainsäädännössä säädetyn salassapidon lukuun ottamatta rippisalaisuutta. Tämä tarkoittaa sitä, että vaitiolovelvollisuus ei estä ilmoituksen tekemistä. Päinvastoin laki velvoittaa esim. opettajan tekemään lastensuojeluilmoituksen silloin, kun epäily lastensuojelun tarpeesta herää. Kun lastensuojeluilmoituksen tekijänä on viranomainen, perheellä on oikeus saada tietää lastensuojeluilmoituksen tekijä. Lastensuojeluilmoituksen voi tehdä puhelimitse tai kirjallisesti.

Päiväkoti/koulu voi olla paikka, jossa huoli lapsen hyvinvoinnista herää. Hyvän yhteistyön mukaisena voidaan pitää käytäntöä, että lapsen hyvinvoinnista huolissaan oleva työntekijä keskustelee vanhempien kanssa lapseen kohdistuvasta huolestaan. Samalla hän voi kertoa sen, että työnsä puolesta hänen on lakia noudattaen tehtävä lastensuojeluilmoitus. Työntekijä voi myös kertoa vanhemmille, että lastensuojeluilmoituksen seurauksena sosiaalityöntekijä tulee ottamaan perheeseen yhteyttä tilanteen kartoittamiseksi. Lähtökohtana voidaan pitää sitä, että lastensuojeluilmoituksen tekee se työntekijä, joka on havainnut lastensuojelun tarpeen. Näin ollen esim. työntekijä, jolle lapsi on kertonut perheväkivallasta, tekee lastensuojeluilmoituksen. Lastensuojeluilmoituksen voi tehdä myös yhdessä huoltajan kanssa. Hankalissa tilanteissa neuvoa voi kysyä myös koulukuraattorilta ja sosiaalityöntekijöiltä.

4. TURVALLISUUDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN KOULUYHTEISÖSSÄ

4.1. Järjestyssäännöt hyvinvoinnin lähtökohtana

Kouluille on laadittu järjestyssäännöt, joista tiedotetaan oppilaille ja huoltajille vuosittain. Koulun järjestyssäännöt kirjataan vuosisuunnitelmaan. Järjestyssääntöjä luotaessa tulee ottaa huomioon oppilaiden ja huoltajien näkemys esimerkiksi oppilaskunnan ja vanhempaintoimikunnan kuulemisena. Päiväkodeissa on myös määritelty toimintavat, joilla pyritään edistämään lasten hyvinvointia ja turvallisuutta sekä myönteisen yhteisöllisyyden kehittymistä.

4.2. Koulumatkojen turvallisuus

Sivistyslautakunta määrittelee kunnan koulukuljetuksen järjestämisperiaatteet ja käytännöt. Kuljetusperiaatteet löytyvät kunnan kotisivulta ja niitä päivitetään tarvittaessa. Kuljetusperiaatteet koskevat myös esiopetuksessa olevia lapsia. Kouluilla järjestetään tarpeen mukaan valvonta kuljetusten odotusajaksi.

4.3. Suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä toimitaan suunnitelmallisesti. Toiminnassa otetaan huomioon sekä oppilaiden keskinäiset että oppilaiden ja aikuisten väliset vuorovaikutussuhteet esiopetuksessa ja koulussa. Kaikessa kanssakäymisessä pyritään kehittämään vuorovaikutustaitoja. Kasvatuksen tavoitteena on ohjata lapsia ja nuoria toimimaan vastuullisesti myös sosiaalisessa mediassa.

Yhteisön toiminnan turvallisuutta edistävät terve toimintaympäristö, yhteiset säännöt sekä kriisi- ja pelastautumissuunnitelmat. Yhteinen välittäminen ja varhainen puuttuminen ovat toimenpiteitä, joihin kaikki sitoutuvat. Hyvinvointia edistävät välittäminen, ilmapiiristä huolehtiminen,

terveydellisten olojen tarkastukset ja hyvinvointia koskevat kyselyt sekä arviointi- ja kehittämiskeskustelujen järjestäminen

Toimintaympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta seurataan yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa yleisissä tarkastuksissa kuten kiinteistökierron ja palotarkastus. Toimipaikoissa on tehty riskianalyysit turvallisuussuunnittelun pohjaksi.

Kouluyhteisön hyvinvointia arvioidaan säännöllisillä hyvinvointi- ja kouluterveyskyselyillä.

Kiusaamisen ehkäiseminen ja puuttumisen malli kiusaamistilanteissa

Tyrnävän kunnan turvallisuussuunnitelmassa on määritelty seuraavanlaisia toimenpiteitä kiusaamisen ehkäisemiselle ja siihen puuttumiselle:

- Tehdään selkeät ohjeet kiusaamiseen puuttumiselle ja ennen kaikkea toteutetaan niitä käytännössä
- Vanhempien ja koulujen välinen yhteistyö – myös toiminnan suunnittelussa
- Kiusaamisen syiden selvittäminen
- Huomioidaan kiusattu sekä kiusaaja
- Avun hakemisen helpottaminen; vähennetään juorukellon leiman saamisen mahdollisuutta (esim. koko luokalle järjestettävä kirjallinen, nimetön kysely)
- Kiusaamisesta puhuminen, oppilaiden ”herättäminen”, oppilaat mukaan kiusaamisen ehkäisytyöhön; mahdollisuus vaikuttaa
- Eri tahojen välisen yhteistyön parantaminen

4.3.1. KiVa Koulu

Tyrnävän koulut ovat mukana valtakunnallisessa KiVa Koulu -ohjelmassa. Ohjelman tavoitteena on tarjota koulun henkilökunnalle perustietoa kiusaamisesta ja siihen puuttumisesta sekä sitouttaa koko henkilökunta kiusaamisen vastaiseen työhön. Luokkatasolla pyritään vaikuttamaan oppilaisiin niin, että he kiusaajan kannustamisen sijaan asettuisivat tukemaan kiusattua ja osoittaisivat, etteivät hyväksy kiusaamista. Oppilaiden tasolla keskitytään esille tulevien kiusaamistapausten mahdollisimman tehokkaaseen selvittelyyn. Keskeisin työmuoto on selvittämiskeskustelut, jotka

noudattavat ennalta sovittua rakennetta. Selvittämiseen liittyy aina seurantakeskustelu, jossa varmistetaan, että tilanne on muuttunut.

Kiusaamista on puolustuskyvyttömän toistuva ja tahallinen vahingoittaminen. Kiusaamista on, kun yhdelle ja samalle oppilaalle aiheutetaan toistavasti ja tahallaan pahaa mieltä. Tekijöinä on joku tai jotkut joita vastaan kiusatun on vaikea puolustautua.

Riidat ja erimielisyydet eroavat kiusaamisesta siinä, että ne ovat yleensä ohimeneviä ja hetkellisiä, eikä niiden kohteeksi joudu jatkuvasti yksi tai sama oppilas. Kiusoittelu ja raju leikki eivät ole kiusaamista. Leikin tarkoitus ei ole vahingoittaa tai loukata toista. On tärkeää, että kaikki osallistujat tunnistavat ja hyväksyvät toiminnan leikiksi. Toisin kuin kiusaamisessa, leikissä säilyy osapuolten välillä yhteisymmärrys ja keskinäinen kunnioitus.

Kiusaaminen voi olla luonteeltaan näkyvää tai piilossa olevaa. Näkyviä muotoja ovat toisen fyysinen ja sanallinen loukkaaminen. Epäsuora kiusaaminen on luonteeltaan huomaamattomampaa ja sillä vahingoitetaan kiusatun sosiaalisia suhteita.

Koulut tiedottavat vanhemmille toiminnan periaatteista. KiVa Koulu -ohjelmasta löytyy lisätietoa ja esimerkiksi vanhempien opas Internetissä osoitteessa www.kivakoulu.fi.

4.4. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Kunnan kouluille ja päiväkodeille on laadittu yksikkökohtaiset pelastussuunnitelmat, joiden liitteenä on kriisisuunnitelma. Pelastussuunnitelmat päivitetään vuosittain pelastustoimen ja kunnan ohjeistuksen mukaisesti.

Pelastussuunnitelmaan kirjataan kiinteistön perustiedot ja rakenne, henkilöstö sekä kiinteistössä oleva muu toiminta. Siinä kuvataan ennakoitavat vaaratilanteet, toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi, poistumis- ja suojautumismahdollisuudet sekä sammutus- ja pelastustehtävien järjestelyt. Suunnitelmassa on kuvaus turvallisuusorganisaatiosta sekä ohjeet erilaisia ennakoituja onnettomuus- vaara- ja vahinkotilanteita varten. Suunnitelmaan on myös kirjattu pelastussuunnitelmasta tiedottaminen, poistumisharjoitusten järjestäminen ja poistumisen opettaminen.

Kriisisuunnitelma sisältää perustoimintamallit erilaisissa kriisitilanteissa kuten kuolemantapaus, onnettomuus, väkivalta, kiusaaminen, alkoholi, lääkkeet, huumeet ja oppilaan psyykinen kriisitilanne.

Koulun rehtori/päiväkodin esiopetusyksikön esimies toimii yksikön turvallisuusjohtajana, joka vastaa kiinteistön turvallisuudesta. Hän nimeää suojelujohtajan ja muun turvallisuushenkilöstön sekä vastaa rakennuksen kokonaisturvallisuudesta.

Turvallisuusjohtajalle ilmoitetaan kaikki turvallisuuteen liittyvät epäkohdat. Turvallisuusjohtaja johtaa onnettomuuden tai sen uhkan ilmetyä tilannetta sekä yhteydenpitoa rakennuksessa. Turvallisuusjohtajalle on nimetty kaksi varahenkilöä. Turvallisuushenkilöstö nimetään vuosittain päivitettävään pelastussuunnitelmaan.

Toimintayksiköille on nimetty kriisiryhmä. Lisäksi Tyrnävän kunnassa toimii nimetty kriisiryhmä, joka järjestää tarvittaessa kriisin jälkihoidon.

5. OPPILASHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURAAMINEN

Kunnan oppilashuollon suunnitelma hyväksytään (ltk) vähintään vuoden kuluessa Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman hyväksymisestä ja päivitetään tarvittaessa. Oppilashuollon ohjausryhmä vastaa kunnan oppilashuoltosuunnitelman päivityksistä.

Koulukohtaiset oppilashuoltosuunnitelmat päivitetään vuosisuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Suunnitelmien toteutumista arvioidaan koulun oppilashuoltoryhmässä sekä kuntatason suunnitelmaa kunnan oppilashuollon ohjausryhmässä

6. KOULUKOHTAISET JA ESIOPETUKSEN OPPILASHUOLLON JÄRJESTÄMISEEN LIITTYVÄT ASIAT

Koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma sekä esiopetuksen oppilashuoltosuunnitelma ja sen mahdolliset yksikkökohtaiset täydennykset laaditaan vuosittain päivitettävään erilliseen osioon. Osiossa kuvataan oppilashuollon yksikkökohtaiset tarkennetut tiedot sekä toiminnan periaatteet ja käytänteet. Suunnitelman päivittää vuosittain koulun oppilashuoltoryhmä sekä esiopetuksen

osalta esiopetuksen oppilashuoltoryhmä ja tarvittaessa yksikön esiopetuksen esimies. Yksikkökohtaiseen suunnitelmaan kirjattavat sisältö on kunnan oppilashuoltosuunnitelman liitteenä (liite 2). Lomake suunnitelman tekemiseen löytyy intrasta.

liite 1 Oppilashuollon toimijoiden vastuut esiopetuksessa ja perusopetuksessa

Esiopetusyksikön sisäinen toiminta
Rehtori tai päiväkodin johtaja
<p>Vastaa yksikön toiminnasta oppilashuollollisissa kysymyksissä.</p> <p>Seuraa ja arvioi oppilashuoltotyötä yhdessä oppilas-huollon toimijoiden kanssa.</p> <p>Tukee henkilökuntaa oppilashuollollisissa kysymyksissä.</p> <p>Kriisitilanteissa käynnistää välittömät oppilashuollolliset toimenpiteet.</p> <p>Valmistelee erityisen tuen päätöksen moniammatillisesti kootun pedagogisen selvityksen pohjalta.</p>
Esiopettaja
<p>Seuraa oppilaiden hyvinvointia, arvioi oppimista ja työskentelyä.</p> <p>Havainnoi ryhmän toimintaa (mm. kiusaaminen).</p> <p>Pitää yhteyttä oppilaiden vanhempiin.</p> <p>Arvioi lasten oppilashuollon tarvetta ja ohjaa tarvittaessa lapsen asioita oppilashuoltoon.</p> <p>Laatii oppimissuunnitelman ja HOJKS:n yhteistyössä erityisopettajan, vanhempien sekä muiden oppilaan kanssa työskentelevien kanssa sekä seuraa suunnitelmien toteutumista.</p> <p>Osallistuu tiedonsiirtoon koulun aloituksessa.</p>
Luokanopettaja / aineenopettaja / luokanohjaaja
<p>Seuraa oppilaiden hyvinvointia sekä arvioi oppimista ja työskentelyä.</p>

Havainnoi luokan ryhmädynamiikkaa (mm. kiusaaminen).

Seuraa oppilaiden poissaoloja ja puuttuu runsaisiin/luvattomiin poissaoloihin.

Pitää yhteyttä oppilaiden huoltajiin.

Arvioi oppilashuollon tarvetta ja ohjaa tarvittaessa lapsen asioita yksilökohtaiseen oppilashuoltoon.

Laatii oppimissuunnitelman ja HOJKS:n yhteistyössä erityisopettajan, vanhempien, oppilaan sekä tarvittaessa muiden oppilaan kanssa työskentelevien kanssa.

Päättää luokan kertaamisesta yhdessä rehtorin ja erityisopettajan kanssa.

Osallistuu tiedonsiirtoon koulutuksen nivelvaiheissa.

Erityisopettaja

Kartoittaa lasten tilannetta yhteistyössä opettajien, vanhempien ja rehtorin kanssa.

Etsii ja kokeilee erilaisten keinoja, menetelmiä ja ratkaisuja etsiminen, kokeileminen sekä seuraa ja arvioi niiden toimivuutta yhdessä opettajien, koulunkäynninohjaajien ja vanhempien sekä kuntouttavien tahojen kanssa.

Päättää luokan kertaamisesta yhdessä rehtorin ja luokanopettajan / luokanohjaajan sekä huoltajien kanssa.

Osallistuu tehostetun tuen oppimissuunnitelman ja HOJKS:n laatimiseen.

Ohjaa tarvittaessa lapsen asioiden ohjaaminen yksilökohtaiseen oppilashuoltoon.

Osallistuu tiedonsiirtoon koulutuksen nivelvaiheissa

Päivähoitaja/koulunkäynninohjaaja

Seuraa oppilaiden hyvinvointia, arvioi oppimista ja työskentelyä.

Havainnoi ryhmän toimintaa (mm. kiusaaminen).

Välittää tietoa kodin ja esiopetuksen välillä.

Osallistuu tarvittaessa lapsikohtaisten suunnitelmien laadintaan ja seurantaan.

<p>Avustaja/koulunkäynninohjaaja</p>
<p>Tiedottaa havainnoista opettajille.</p> <p>Tekee yhteistyötä opettajien ja vanhempien kanssa.</p> <p>Osallistuu tarvittaessa oppilashuollollisiin tapaamisiin.</p> <p>Toteuttaa sovitut käytännöt.</p>
<p>Koulukuraattori</p>
<p>Koulukuraattorin työ on yksittäisten oppilaiden sekä koko kouluyhteisön hyvinvoinnin tukemista.</p> <p>Tekee yhteistyötä perheiden, oppilaiden, koulun henkilökunnan ja muun viranomaisverkoston kanssa mm. psykologi, mielenterveyspalvelut ja sosiaalitoimi.</p> <p>Tukee oppilaita, perheitä sekä kouluyhteisöä keskusteluin, neuvonpidoin ja tukitoimien järjestelyn keinoin.</p> <p>Toimii jäsenenä oppilashuoltoryhmässä, koulun kriisiryhmässä ja koko kunnan kriisiryhmässä.</p> <p>Selvittää koulukiusaamistilanteita yhteistyössä Kiva- tiimin kanssa.</p> <p>Ajanvarauksen syy voi olla mm. herännyt huoli oppilaasta koulussa, vapaa-ajalla, kotona, kavereiden kesken, oppilaan asiat ovat menneet solmuun, oppilaan hyvinvoinnissa on tapahtunut muutoksia tai oppilaassa on havaittavissa masennusoireita, poissaoloja tai muuta kouluhaluttomuutta.</p> <p>Kuraattori keskustelee opettajien kanssa mm. oppilaan kohdalla ilmenneestä häiriökäytöksestä, koulun sääntöjen jatkuvassa piittaamattomuudesta tai jos kodin ja koulun yhteistyö koetaan haasteelliseksi.</p>
<p>Opinto-ohjaaja</p>
<p>Tukee oppilaan kasvua ja kehitystä. Tukeminen painottuu erityisesti oppilaan itsetuntemuksen lisäämiseen ja sosiaalistumiseen.</p>

Edistää opiskelutaitojen kehittymistä ja opintojen kulkua (opiskelutekniikka, oppimisvaikeuksissa auttaminen ja ainevalintojen tukeminen).

Selkeyttää oppilaan ammatillista suuntautumista ja valintaprosessia eli ohjaa jatko-opintoihin.

Tekee yhteistyötä vanhempien, perusasteen ja toisen asteen oppilaitosten kanssa sekä verkostotyötä nuorisotyön, työ- ja elinkeinoelämän kanssa.

Ohjaus sisältää niin yksilö-, pienryhmä kuin luokkaohjausta.

Ohjaus kuvataan tarkemmin Tyrnävän kunnan ohjaussuunnitelmassa.

Muu oppilashuollon toiminta

Varhaisen tuen ryhmä

Käsittelee **yleisellä tasolla** esiopetusikäisten asioita sosiaali- ja terveystoimen sekä varhaiskasvatuksen työntekijöiden kesken, varhaisen tuen ryhmä toimii myös esiopetuksen oppilashuoltoryhmänä.

Neuvolatiimi

Käsittelee alle kouluikäisten lasten kasvuun ja kehitykseen liittyviä huolenaiheita moniammatillisesti.

Puheterapeutti

Tutkii puheeseen ja kieleen liittyviä häiriöitä (esim. puheen tuottamisen ja ymmärtämisen vaikeudet, lukemisen ja kirjoittamisen vaikeudet).

Antaa kielellistä kuntoutusta eli puheterapiaa.

Ohjaa ja neuvoo puheeseen ja kieleen liittyvissä asioissa.

<p>Psykologi</p>
<p>Arvioi lapsen ja nuoren psyykkisen kehitystä ja hoidon tarvetta: psykologiset tutkimukset ja arviointi, oppimisvaikeuksien tutkimus ja kuntoutuksen suunnittelu</p> <p>Antaa terapiaa/kuntoutusta: lapsi, nuori ja perhe.</p> <p>Tekee yhteistyötä oppilashuollon toimijoiden kanssa ja antaa tarvittavaa konsultaatiotukea: opettajat, koulukuraattori, terveydenhuolto ja sosiaali-työntekijä, perhetyöntekijä.</p> <p>Tekee yhteistyötä erikoissairaanhoidon kanssa.</p>
<p>Terveydenhoitaja/kouluterveydenhoitaja</p>
<p>Seuraa ja tukee oppilaan kasvua ja kehitystä (ikäkausitarkastukset).</p> <p>Vastaa ennaltaehkäisevästä terveydenhoidosta ja kouluyhteisöjen terveydellisten olojen asiantuntijuudesta.</p> <p>Tunnistaa lasten ja perheiden tuen tarpeita</p> <p>Yhteydenpito eri tahojen välillä.</p>
<p>Neuvolalääkäri/koululääkäri</p>
<p>Seuraa ja tukee oppilaan kasvua ja kehitystä (ikäkausitarkastukset).</p> <p>Tunnistaa lasten ja perheiden tuen tarpeita.</p> <p>Laatii tarvittaessa erilaiset lausunnot ja terapiasuositukset, ohjaus jatko- ym. tutkimuksiin ja lähetteet.</p> <p>Tekee yhteistyötä erikoissairaanhoidon kanssa.</p>
<p>Sosiaalityöntekijä/sosiaaliohjaaja</p>
<p>Tekee yhteistyötä ja konsultaatiota oppilashuoltotyössä.</p>

Seuraa asiakkaiden tilannetta oppilashuoltotyössä.

Suunnittelee ja toteuttaa yhteistyössä hoidettavien asiakkaiden tukitoimia.

Informoi mm. lastensuojelulaista ja –prosesseista yleisellä tasolla.

Tiedottaa palveluista ja toimii palveluohjauksessa.

liite 2

Oppilashuoltosuunnitelma	
Yksikkökohtainenkohtainen osuus	
Koulu	Lukuvuosi
Oppilashuollon palvelujen järjestäminen ja oppilashuollon toimintatavat	
Koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän	
Kokoonpano	
Kokoontuminen	
Tehtävät ja toimintatavat	
Oppilashuollon painopistealue/alueet lukuvuoden aikana	
Oppilaiden käytössä olevat oppilashuollon palvelut	
Kuraattori	
Kouluterveydenhoitaja	
Koululääkäri	
Psykologi	
Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa	

Käytänteet yksilökohtaisen oppilashuollon asioiden käsittelyssä
Yksilökohtaisen oppilashuoltoasian vireillepano ja vastuhenkilö
Yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen
Kirjaamiskäytäntö ja arkistointi
Muuta huomioitavaa
Toimintatavat osallisuuden edistämiseksi ja yhteistyön järjestämiseksi oppilashuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa
Oppilaiden ja huoltajien osallisuus
Oppilashuollon toimintaperiaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen
Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa ja opintojen suunnittelussa
Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä
Oppilashuoltosuunnitelman toteuttamisen seuranta
Koulukohtaisen suunnitelman vastuutaho
Seurattavat asiat ja tiedonkeruu
Seurannan aikataulu
Seurantatietojen käsittely
Koulukohtaiset muut oppilashuoltoon liittyvät käytänteet

Tarkennukset kunnan yhteisen oppilashuoltosuunnitelman ohjeistukseen esimerkiksi poissaolojen seurannasta, tupakkatuotteistaja päihteistä, koulukuljetusten odotusajoista tms.

Koulukohtaiset oppilashuoltoon liittyvät suunnitelmat ja ohjeet

Järjestyssäännöt (liitteenä)

Pelastussuunnitelma

Kriisisuunnitelma

(Pelastus- ja kriisisuunnitelmat päivitetään pelastuslaitoksen ohjeiden mukaisesti)

Muuta